

Nazwa przedmiotu:	Przemiany kulturowe w epoce żelaza
Course title:	Cultural changes during the Iron Age
Kod:	05-PKWEZ-23
Course code:	05-PKWEZ-23
Rok studiów:	II, studia drugiego stopnia (magisterskie)
Year of study:	II, second cycle studies (M.A. postgraduate)
Semestr:	3, zimowy
Semester:	3, winter
Typ zajęć:	wykład
Type of course:	lecture
Liczba godzin:	30
Number of hours:	30
Punkty ECTS:	3
ECTS credits:	3
Osoba prowadząca:	dr hab. prof. UAM Andrzej Michałowski
Name of lecturer:	Prof. dr hab. Andrzej Michałowski
Poziom kursu:	zaawansowany
Level of course:	advanced
Język wykładowy:	polski
Language of instruction:	Polish
Wymagania wstępne:	podstawowa wiedza o społeczeństwach pradziejowych z młodszego okresu przedrzymskiego
Prerequisites:	basic knowledge about prehistoric societies from pre-Roman Iron Age
Metody oceny:	egzamin
Assesment methods:	exam
Treści przedmiotu:	Prezentacja przemian zachodzących wśród społeczności środkowoeuropejskiego <i>Barbaricum</i> w okresie przedrzymskim: - prezentacja kręgów kulturowych Europy Środkowej - narodziny i rozwój tutejszych cywilizacji epoki żelaza - wyznaczniki materialne stylów charakteryzujących ich rozwój chronologiczny - oddziaływania cywilizacyjne - przemiany prowadzące do wykształcenia się społeczności typowych dla okresu wpływów rzymskich.
Course contents:	Presentation of the changes taking place among the Central European <i>Barbaricum</i> community during the pre-Roman Iron Age: - Presentation of the cultures of Central Europe - Birth and development of the local pre-Roman Iron Age civilization - Styles that characterize the material determinants of their chronological development - The impact of civilization

	- Transformation leading to the emergence of a community typical of the Roman period.
Cele i efekty kształcenia:	Student: 1) uzyskuje zaawansowaną wiedzę na temat przemian społecznych, ekonomicznych, kulturowych i materialnych zachodzących wśród pradziejowych społeczności zamieszkujących środkowoeuropejskie <i>Barbaricum</i> w okresie przedrzymskim; 2) rozumie w jaki sposób dochodziło do kontaktów między-cywilizacyjnych pomiędzy ludami zamieszkującymi poza strefą cywilizacji antycznych; 3) posiada umiejętności rozpoznania materiału archeologicznego i typowych stylów w odniesieniu do najważniejszych ówczesnych jednostek kulturowych Europy Środkowej. Wykład prowadzi do wykazania przez pryzmat znalezisk archeologicznych przemian, które spowodowały wykształcenie się najważniejszych kręgów kulturowych obecnych na terenie Europy Środkowej w młodszym okresie przedrzymskim. Główny nacisk położony został tutaj na następujące archeologiczne jednostki kulturowe: lateńską, jastorfską, zarubieniecką. Przez pryzmat ich przekształceń zaprezentowany zostanie obraz społeczeństwa funkcjonującego w tym czasie na obszarze Europy Środkowej i rodzaj przemian, jakiemu ono wówczas podlegało we wszystkich sferach cywilizacyjnych. W zależności od potrzeb ukazane zostaną w tym celu także powiązania ich ze strefą świata cywilizacji antycznych, jak również kontakty ze znanymi studentowi z cyklu podstawowego jednostkami kulturowymi obecnymi na obszarze ziem współczesnej Polski, a mianowicie z kulturą przeworską i oksywską.
Objectives and learning outcomes:	Student: 1) obtains advanced knowledge about the social, economic, cultural and material occurring among prehistoric communities in Central European <i>Barbaricum</i> during the pre-Roman Iron Age; 2) understands how there have interplanetary contacts between peoples living outside the area of ancient civilization; 3) has the ability to identify archaeological materials and styles typical for the most important contemporary cultural units of Central Europe. Lecture leads to demonstrate through the prism of archaeological transformations that led to the emergence of a major cultural backgrounds present in Central Europe in the pre-Roman Iron Age. The main emphasis was here on the following archaeological cultures: La Tene-, Jastorf- and Zarubiency-Culture. Through the prism of their transformations will be presented the image of society functioning at this time in Central Europe and the type of change to which it is then the subject in all spheres of civilization. Depending on the needs shown in this order will also link them with a zone of ancient civilizations of the world as well as contacts with well-known

	student of the basic cycle cultural units from the lands of modern Poland, namely the Przeworsk- and Oksywska-Culture.
Zalecana literatura:	M. Babeş, Die Poieneşti-Lukaševka-Kultur. Ein Beitrag zur Kulturgeschichte im Raum östlich der Karpaten in den letzten Jahrhunderten vor Christi Geburt, Saarbrücker Beiträge zur Altertumskunde, t. 30, Bonn 1993. B. Cunliffe, Starożytni Celtowie, Warszawa 2003. T. Dąbrowska, Wczesne fazy kultury przeworskiej. Chronologia-zasięg-powiązania, Warszawa 1988. M. Kukenburg, Die Kelten, Stuttgart 2010. J. Martens, The Pre-Roman Iron Age in North Jutland. In: J. Martens (Hrsg.) Chronological Problems of the Pre-Roman Iron Age in Northern Europe. Symposium at the Institute of Prehistoric and Classical Archaeology University of Copenhagen, December 8 1992. Arkæologiske Skrifter 7, Copenhagen 1997, s. 107-136. А.М. Обломский, Р.В. Терпиловский, О.В. Петраускас, Распад зарубинецкой культуры и его социально-экономические и идеологические причины, Киев 1990. H. Seyer, Siedlung und archäologische Kultur der Germanen im Havel-Spree-Gebiet in den Jahrhunderten vor Beginn u.Z., Berlin 1982. G. Schwantes, Die Jastorf-Zivilisation, [w:] „Festschrift für Paul Reinecke”, Mainz 1950, s. 119-130.
Recommended reading:	M. Babeş, Die Poieneşti-Lukaševka-Kultur. Ein Beitrag zur Kulturgeschichte im Raum östlich der Karpaten in den letzten Jahrhunderten vor Christi Geburt, Saarbrücker Beiträge zur Altertumskunde, t. 30, Bonn 1993. B. Cunliffe, Starożytni Celtowie, Warszawa 2003. T. Dąbrowska, Wczesne fazy kultury przeworskiej. Chronologia-zasięg-powiązania, Warszawa 1988. M. Kukenburg, Die Kelten, Stuttgart 2010. J. Martens, The Pre-Roman Iron Age in North Jutland. In: J. Martens (Hrsg.) Chronological Problems of the Pre-Roman Iron Age in Northern Europe. Symposium at the Institute of Prehistoric and Classical Archaeology University of Copenhagen, December 8 1992. Arkæologiske Skrifter 7, Copenhagen 1997, s. 107-136. А.М. Обломский, Р.В. Терпиловский, О.В. Петраускас, Распад зарубинецкой культуры и его социально-экономические и идеологические причины, Киев 1990. H. Seyer, Siedlung und archäologische Kultur der Germanen im Havel-Spree-Gebiet in den Jahrhunderten vor Beginn u.Z., Berlin 1982. G. Schwantes, Die Jastorf-Zivilisation, [w:] „Festschrift für Paul Reinecke”, Mainz 1950, s. 119-130.